

«Бекітемін»

Академик Е.А.Бекетов атындағы

Қараганды университетінің

Басқарма Торагасы-Ректоры

Н.О.Дулатбеков

2023 г.

Арнайы емтихан откізу бағдарламасы

1. Жалпы ережелер

1. Арнайы емтиханды өткізуге арналған осы бағдарлама (бұдан әрі – Ереже) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандагы № 600 бүйрүгімен бекітілген Жоғары білім берудің кәсіптік оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына окуға қабылдаудың үлгілік қағидаларының тармақтарына сәйкес әзірленген арнайы емтихандарды откізу тәртібін анықтайды.

2. Арнайы емтиханды өткізу үшін ЖОО-да емтихан комиссиясы құрылады.

3. Арнайы емтиханды өткізу түрі – педагогикалық жағдаятты шешу (шамамен педагогикалық жағдаяттар мысалдары қосымшада келтірілген).

4. «Педагогикалық жағдаяттарды шешу» арнайы емтихан жазбаша түрде өткізіледі.

5. Арнайы емтихан педагогикалық мамандыққа окуға «жіберілді/жіберілмеді» шешімімен бағаланады.

2. Арнайы емтихан тапсыру нысаны

6. Емтихан педагогикалық жағдаятты шешу түрінде өткізіледі.

7. Педагогикалық жағдаяттарды шешу. Педагогикалық жағдаятты шешу кезінде талапкерге педагогикалық қозқарасты талап ететін факт, омірлік тарих ұсынылады. Педагогикалық жағдаятты шешу ұзақтығы бір талапкерге 30 минуттан аспайды. Педагогикалық жағдаяттың шешімін жазған кезде сөздердің колемі 80 сөзден кем болмауы керек.

Нәтижелерді бағалау кезінде қалыптасқан жағдайды шешудің ұсынылған тәсілінің сыйдарлылығы мен негізділігі ескерілетін болады; жағдайды және оның пайда болу себептерін жедел бағдарлай білу; әсер ету нәтижелерін болжай білу.

3. Арнайы емтиханды откізу тәртібі

8. Талапкер 20 маусым мен 10 шілде аралығында (грант конкурсына қатысуға тіркеледі)

- 20 маусым мен 15 тамыз аралығында (ақылы болімге) арнайы емтихан тапсыру үшін talapker.buketov.edu.kz платформасында тіркеледі.

9. Арнайы емтиханға қайта қатысуға және қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

10. Емтихан жұмысын тек пәндік комиссияның мүшелері жүргізеді.

11. Арнайы емтиханды өткізу қорытындысы жіберу ведомосымен, нән комиссиясының еркін нысандағы хаттамасымен ресімделеді.

12. Арнайы емтиханды тапсыру нәтижелері бойынша арнайы емтиханды тапсыру туралы хаттамадан үзінді көшірме жасалады, ол талапкердің жеке кабинетіне орналастырылады.

13. Арнайы емтиханды бағалау кезінде талантардың сакталуын қамтамасыз

ету және даулы мәселелерді шешу, арнайы емтихан тапсыратын тұлғалардың құқықтарын қорғау мақсатында емтихандарды өткізу кезеңінде жоо-да апелляциялық комиссия құрылады.

Апелляциялық комиссия арнайы емтихан нәтижелерімен келіспеген адамдардың өтініштерін қарау үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның тарағасы мен құрамы жоғары оку орны ректорының бүйрығымен бекітіледі.

14. Апелляцияға өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына арнайы емтихан тапсырган адамның өзі береді. Өтініштер арнайы емтиханның нәтижелері хабарланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және апелляциялық комиссиямен бір күн ішінде қаралады. Өтініштер талапкердің жеке кабинетінде беріледі.

15. Арнайы емтихан нәтижесімен келісілеу туралы апелляция бойынша шешім комиссия мүшелерінің жалпы санының көпшілік даусымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төрага мен комиссияның барлық мүшелері қол қойған хаттамамен ресімделеді.

Арнайы сәмтихан өткізу бойынша сұрақтардың үлгі тізбесі

Педагогикалық жағдаят №1

Мектептен қайтып келе жатып үнемі сабакқа келмейтін сыныптастыңдың колік жуып жүргенін көріп қалдыңыз.

Не істейсіз?

1. Ештеңе көрмегендей сыңай танытып өтіп кетесіз: бұған не істейсің өмір осылай!

2. Сыныптастыңға жақындей келіп, көзіне тік қарап, сөйлемей бұрылып кетіп қаласыз.

3. Жедел түрде сыннып жетекшісіне айтып, жағдайды талқылау.

4. Ұялы телефонға түсіріп алып, сынныптастарға көрсетесіз

5.   Өз жауабыңыз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз.

Педагогикалық жағдаят №2

Сіздің сынныбыңызда арнайы бағдарламамен оқытын мүмкіндігі шектеулі оқушы оқиды. Ал сынныптастары онымен сойлеспек түгел оған мән де бермейді. Осы жағдаятқа қалай әсер етуге болады?. Бұл жағдайда қандай әрекет етер едіңіз? Өз іс-әрекетіңізді негізден беріңіз.

Педагогикалық жағдаят №3

Сыныпта оқушылар сенбілікке қатысқысы келмей: «Біз жүрттың қоқысын жинауга міндетті емеспіз», «Ол жер лас» - деп, балалар айқай салуда. Оқушылардың барлығын қалалық сенбілікке қатыстыру үшін мұғалім не істеу керек? Сіз не істер едіңіз? Өз іс-әрекетіңізді негізденеңіз.

Педагогикалық жағдаят №4

Мұғалім жүйслі түрде жогары сыннып оқушысына махабbat жайында хат алып отырады. Ол баланың ата-анасын шақыртып болған жағдайды айтып берді. Сіздің ойыңызша мұғалім осы жағдаятта қандай міnez көрсетуі керек деп ойлайсыз, негізденеңіз. Сіз сол мұғалімнің орнында болғанда не істер едіңіз?

Педагогикалық жағдаят №5

Оқушы мұғалімге: «Басқа балаларға қарағанда маған жақсы көзбен қарағаныңды қалаймын, ойткені мен бәрінен де жақсы оқимын»- дейді. Мұғалім оқушыға таңқала қарап, ол үшін бәрі бірдей екендігін айтты. Сіз осы жағдаятты қалай шешетін едіңіз (не істер едіңіз? не айттар едіңіз? т.б) Оқушының мұндай өтінішіне мұғалім қалай жауап беруі керек?

Педагогикалық жағдаят №6

7-сынып оқушысы үнемі тәртіп бұзады. Мектеп әкішлігі мен сыннып жетекшісі әңгімелескеннен кейін екінші рет қайталамауга уәде береді. Бірақ, есікten шыға

бере баяғысын тағы бастайды. Мұғалім мұндай жағдайда не істейі керек? Бұл жағдайға қалай әсер етуге болады? Сіз мұндай жағдайда не істер едіңіз? Өз әрекетіңді түсіндіріңіз?

Педагогикалық жағдаят №7

Әйгерімнің есте сактау қабілеті оте жақсы дамыған, сондыктан ол кез келген мәтінді, әнді, ақпаратты оцай жаттап алады. Мереке кезінде ол тек өз рөлін ғана емес, басқа да балалардың рөлдеріндегі мәтіндерді жаттап алған. Сол мәтінді қайталап басқаларға өздерін көрсетуге мүмкіндік бермейді. Бұл жағдайға қалай әсер етуге болады? Сіз мұндай жағдайда не істер едіңіз? Өз әрекетіңді түсіндіріңіз?

Педагогикалық жағдаят №8

Мынадай жағдайды елестетіңіз: Сіз азық-түлік дүкенінде кезекте тұрсыз. Сіздің алдыңызда жасы 6-7жасар бала сауда жасап тұр. Сатушыға келіп саудадан артылған ақшаны (сдача) алды. Сатушының ақшаны дұрыс қайтармағанын сіз байқап қалдыңыз. Сіз бұл жағдаятқа қалай әсер ете аласыз? Мұндай жағдаятта сіз қандай іс-әрекет жасар едіңіз? Өз іс-әрекетіңді түсіндір?

Педагогикалық жағдаят №9

Сіз қоғамдық көлікте келе жатып, қасыңызда отырған жолаушының сөмкесіне бір адамның әмиян алып жатқандығының уәсі болдыңыз. Сіз бұл жағдаятқа қалай әсер ете аласыз? Мұндай жағдаятта сіз қандай іс-әрекет жасар едіңіз? Өз іс-әрекетіңді түсіндір?

Педагогикалық жағдаят №10

Сіздің сыныптастарыңыз жаңадан келген мұғалімнің сабагына саналы түрде кешігіп келді. Сыныптастарыңыз рұхсатсыз кіріп, мұғалімнің ашуына тимекпі болды. Мұғалім сәл жымиып, өз орындарына отыруларына рұқсат етті. Оқушылар мұғалімнің мұндай әрекетінен сасып қалды. Таң қалды.

Сіз бұл жағдаятқа қалай әсер ете аласыз? Мұндай жағдаятта сіз қандай іс-әрекет жасар едіңіз? Өз іс-әрекетіңді түсіндір?

Педагогикалық жағдаят №11

Сіз тұрған үйде көрші болып бір-бірімен жақын дос ұл бала мен қыз тұрады. Олардың бір-біріне деген қамқорлығы, достығы айналадағы балалардың қалыңдық пен күйеу жігіт дең мазақтауына себеп болады. Сондыктан олар бір-бірінен алшақтай бастады. Мұндай жағдайда не істер едіңіз?

1. Ештеңе болмағандай кейіп танытасыз.
2. Ешкімге көңіл аудармауга кеңес бересіз.
3. «Мазақтаушылармен» сөйлесесіз.
4. Сіздің жауабыңыз.

Жауабыңызды түсіндіріңіз.

Педагогикалық жағдаят №12

Кейбір ата-аналар брендтік киімдерге, балаларының сыртқы киіміне көп қоціл бөледі. Бұл жақсы ма, әлде жаман ба? Мұндай ата-аналармен және балалармен қандайда бір жұмыс жүргізу қажет пе?

Оз жауабынды түсіндір.

Педагогикалық жағдаят №13

Серуен кезінде құмда ойнап отырған балалар байқамай Азаматтың құртешесін бұлларіп алды. Азаматтың қатты қоңілі түсіп кетті. Ол балалар әлдей істеді деп ойлады. Ол ыңғайлы сәтін күтіп отырып, балаларға ылғал құмды лақтырып жіберді. Нәтижесінде балалардың барлық киімдері лас болып қалды. Балалардың ызалылығында шек жоқ еді. Ал Азамат олардың кешірім сұрамағандығын алға тартты.

Бұл жағдаятқа қалай әсер етуге болады? Сіз мұндай жағдайда қандай іс-әрекет жасар едіңіз? Оз іс-әрекетінди түсіндір.

Педагогикалық жағдаят №14

Сегізінші сыныпта оқитын қызға жазылған хат мұғалімнің қолына түседі. Ал ол: «Ромео болғаның!» деп, хаттағы грамматикалық қателерді жоңдай бастайды. «Ромео» болса сыныптан атып шығып, үш күн бойы сабакқа келмейді. Кәсіби тұрғыдан педагогтың әрекетін бағалаңыз. Сіз мұндай жағдайда қандай іс-әрекет жасар (не айттар) едіңіз? Неліктен?

Педагогикалық жағдаят №15

Мұғалім оқушының сабак үстінде ұялы телефонды кітап астына тығып алғыш, біреумен хат жазысып отырғанын байқайды. Мұғалім ызланып, телефонды жүлшіп алады да, оқушының ата-анасын мектепке келуін талап етеді..

Осы жағдайдағы мұғалімнің мінез- құлышына талдал жасаңыз. Сіз мұндай жағдайда не істер едіңіз? Оз әрекетінізді түсіндіріңіз?

Қабылдау комиссиясының
жауапты хатшысы

А.Р. Барикова